

Život a smrt / Duše (život a smrt)

Žijeme smrtí duší a ony žijí naší smrtí. (Hérakleitos)

(zl. B 77 z Numenia)

(3478, Zlomky předsokr. myslitelů, Praha ²1962, str. 58.)

Poznámka:

Bylo by možno interpretovat tak, že žijeme otevřeností k tomu, co přichází, ale to, co přichází, vlastně hyne (hynulo by) tím, že je už příšlé; na druhé straně však tím, že nepřechází v to, co už přišlo a co se stalo, se vlastně jakoby odvrací od údělu, který je vlastní všemu nastalému, totiž že končí, že pomíjí, že umírá, takže to přicházející žije tím, že vše nastalé umírá – a že my umíráme s ním (neboť i my jsem příšlí a nastalí – a tím konečné, smrtelní). – Tato interpretace je umožněna tím, že za duši považujeme nikoli jsoučno samo, nýbrž to, co jsoučnu dává život, co je oživuje. Tuto možnost posiluje jiný zlomek (např. B 107 z Sexta): *Špatnými svědky jsou lidem oči a uši, mají-li barbarské (nerozumějící) duše*; duše tu je to, co přichází, aby teprve oživilo a vskutku zhodnotilo materiál, dodávaný smysly (tedy to, co tu není, dokud tu je jen ten materiál).

(Písek, 020612-1.)